

Plné texty článků lze objednat emailem na adrese studovna@npmk.cz

1.

A critical review of the role of texts in fostering intercultural communicative competence in the English language classroom / [Kritický přehled o roli textů v posilování interkulturní kompetence ke komunikaci v hodinách anglického jazyka] / Sissil Lea Heggernes -- eng --
Obsahuje bibliografické odkazy

In: Educational research review -- ISSN 1747-938X -- Roč. 16, č. 33 (June) (2021), s. 1-12.

Článek prezentuje přehled 36 empirických studií zaměřených na výuku angličtiny a na roli textů a aktivit v ní uplatňovaných. Cílem této metaanalýzy je poskytnout doporučení učitelům angličtiny v interkulturním prostředí, kde mají žáky naučit v angličtině především komunikovat. Výsledky ukázaly, že pro výuku se lépe hodí beletristické texty, je zde silné zaměření na dialogy a aktivity, kde hraje hlavní roli student. Právě využívání beletristických textů napomáhá studentům přijímat interkulturní fakta a uvědomovat si rozdíly. Vyjádřena je i potřeba dalších výzkumů v oblasti mezikulturního učení u žáků základních a středních škol.

jazyková výuka ; angličtina ; multikulturní výchova ; komunikační schopnost ; komunikace ; způsobilost ; text ; práce s textem ; dialog ; próza ; učení ; jazykové vzdělávání ; empirický výzkum ; základní škola ; střední škola ; Norsko

<http://katalog.npmk.cz/documents/520057>

2.

The decendants of J. A. Comenius in the USA : from the unknown correspondence of Gerta Figulus / [Potomci J. A. Komenského v USA : z neznámé korespondence Gerty Figulusové] /
Markéta Pánková – eng

In: Comenius : journal of Euro-American civilization -- ISSN 2333-4142 -- Roč. 7, č. 2 (2020), s. 297-313.

Článek přináší dosud neznámé detaily ze života potomků J. A. Komenského, zejména Jiřího Viktora Figuluse, jeho dcery Gerty Kallikové-Figulusové a jejího syna Jana F. Kallika, na základě objevené korespondence. Dokládá informace o navázání vztahů mezi J. V. Figulusem a nově vzniklým československým státem, okolnosti přijetí jeho dcery na studia v Česku i následný osud rodiny. Autorka hovoří také o výstavě Národního pedagogického muzea a knihovny J. A. Komenského, kde byly uvedené dokumenty zpřístupněny veřejnosti, a o dokumentárním filmu, který zahrnuje vzpomínky J. F. Kallika. Článek obsahuje pasáž z jeho vzpomínek.

korespondence ; dějiny ; dějiny dvacátého století ; výstava ; dokument ; dokumentární film ; Figulus, Jiří Viktor, ; Kalliková-Figulusová, Gerta Viktorie Ludmila ; Komenský, Jan Amos, ; Figulus, Jiří Viktor, ; Národní pedagogické muzeum a knihovna J. A. Komenského (Praha, Česko). ; vzpomínky ; paměti ; rodokmeny

<http://katalog.npmk.cz/documents/519907>

3.

Digital schreiben und lesen : wie die Digitalisierung das Fach Deutsch verändert / [Psaní a čtení v digitální podobě : jak digitalizace mění předmět němčiny] / Cornelia Brückner -- ger -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Grundschulunterricht Deutsch -- ISSN 1865-4975 -- Roč. 67, č. 4 (Oktober) (2020), s. 4-7.

Článek otevírá číslo časopisu věnované různým pohledům na současné hluboké proměny kultury a techniky čtení a psaní, k nimž díky digitalizaci dochází. Vysvětluje pojmy digitální psaní a čtení a uvažuje o nich v kontextu výuky mateřského jazyka na základních školách, v tomto případě němčiny. Autorka v článku vychází ze studií a výzkumných zpráv posledních let, které přehodnocují způsoby písemného projevu a čtení ve školách v podmínkách digitalizace.

základní škola ; mateřský jazyk ; němčina ; digitalizace ; elektronický učební materiál ; psaní ; čtení ; výzkumná zpráva ; vyučovací předmět ; písemný projev ; technika čtení ; hodnocení ; školní vzdělávání

<http://katalog.npmk.cz/documents/519888>

4.

The dynamics of social capital in first-year teaching teams : a comparative case study analysis / [Dynamika sociálního kapitálu v týmech začínajících učitelů : srovnávací případová studie] / Lee-Anne Bye, Peter Jenner, Wayne Graham -- eng -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Journal of further and higher education -- ISSN 0309-877X -- Roč. 45, č. 3-4 (April-May) (2021), s. 297-311.

Rozvoj sociálního kapitálu v univerzitních učitelských týmech může být přínosem pro studenty, pedagogy i celé instituce. Přináší zlepšení v oblastech, jako je například sdílení znalostí, což bývá kritická součást efektivní spolupráce. Předložená analýza zkoumá sociální kapitál a sdílení znalostí dvou pedagogických týmů na australské univerzitě. Externí i interní zdroje spolupráce týmů učitelů prokázaly zlepšení pracovního prostředí, které bylo otevřenější a inovativnější, s větší důvěrou, spoluprací a podporou.

vysoká škola ; vysokoškolský pedagog ; spolupráce ; začínající učitel ; sociální percepce ; pedagogická praxe ; odborný rozvoj zaměstnanců ; znalost ; úroveň vědomostí ; sociální dovednost ; interpersonální vztahy ; klima školy ; týmové vyučování ; Austrálie

<http://katalog.npmk.cz/documents/519571>

5.

Filozofovanie v škole : diskusia ako kľúčový prvok demokracie / [Philosophising at school : debate as a key element of democracy] / Ján Kaliský -- slo -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Pedagogické rozhľady : odborný-metodický časopis -- ISSN 1335-0404 -- Roč. 30, č. 4 (2021), s. 2-4.

Článok reflektuje podstatu a charakter diskuzie a úlohu učiteľa v ní na príklade pedagogického konceptu „filozofovanie s deťmi“ (na základe konceptu amerického filozofa M. Lipmana Philosophy for Children). Rozvinutí nástrojů filozofického myšlení zrovnoprávňuje všetky účastníky diskuzie a svou demokratickou formou vytváří prostor ke spolupráci na rozvoji svobodného, kritického a tvořivého myšlení.

diskuse ; filozofie ; demokracie ; role učiteľa ; koncepce ; pedagogika ; kritičnosť ; svoboda ; tvořivost ; myšlení ; spolupráce ; Lipman, Matthew ; Lipman, Matthew

<http://katalog.npmk.cz/documents/519921>

6.

John Amos Comenius and the contemporary world : recalling the legacy of the founder of modern pedagogy / [Jan Amos Komenský a současný svět : udržování odkazu zakladatele moderní pedagogiky] / Markéta Pánková – eng

In: Comenius : journal of Euro-American civilization -- ISSN 2333-4142 -- Roč. 8, č. 1 (2021), s. 111-147.

Komeniologie měla a má široké zastoupení v řadě světových akademických, kulturních i dalších institucí. Autorka podává přehled nejdůležitějších komeniologických světových institucí a pracovišť, ukazuje na jejich vývoj a zmiňuje osobnosti s nimi spojené. Po obecném úvodu podává informace o komeniologii ve vybraných zemích. Hovoří o oslavách výročí spojených s J. A. Komenským, zejména o tříletém programu Národních oslav výročí Jana Amose Komenského (2020-2022). Článek je doplněn řadou fotografií.

komeniologie ; věda ; vědec ; historické hledisko ; Komenský, Jan Amos, ; Komenský, Jan Amos, ; Nizozemsko ; Německo ; Velká Británie ; Francie ; Mexiko ; Korejská republika ; Japonsko ; Spojené státy americké ; Itálie ; Kanada ; Rusko ; Polsko ; Bulharsko ; Brazílie ; Kolumbie ; Ázerbájdžán ; Maďarsko ; Slovensko ; instituce ; výročí

<http://katalog.npmk.cz/documents/519871>

7.

Lasst die Kinder schreiben! : durch Kontexte zum Lernstoff mit persönlichen Inhalt / [Nechte děti psát! : přes kontexty k učivu s osobním obsahem] / Heike Draber, Elke Felix -- ger -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Grundschulunterricht Deutsch -- ISSN 1865-4975 -- Roč. 67, č. 2 (April) (2020), s. 28-32.

Autorky se věnují problematice kreativity jednotlivce ve školních písemných pracích i způsobu vedení žáků k tomu, aby v písemném projevu vyjádřili vlastní osobnost a psaní jim působilo radost. K žákům je nutno při jejich písemných projevech přistupovat individuálně, což je zvláště důležité v inkluzivních třídách. Autorky, učitelky oceněné základní školy, přinášejí v článku praktické rady i témata, která mohou žáci při psaní využít.

základní škola ; žák ; psaní ; písemný projev ; tvořivost ; pedagogická podpora ; osobnost ; individuální přístup ; inkluzivní vzdělávání ; radost

<http://katalog.npmk.cz/documents/519820>

8.

Longing for recognition : a literature review of second-career teachers' induction experiences in secondary education / [Touha po uznání : přehled literatury o zkušenostech s podporou nových učitelů v sekundárním vzdělávání] / Sterre K. Ruitenburg, Anke E. Tigchelaar -- eng -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Educational research review -- ISSN 1747-938X -- Roč. 16, č. 33 (June) (2021), s. 1-20.

Celosvětově platí, že se země potýkají s nedostatkem učitelů v základním i středním školství. Po absolvování programu založeného na znalostech z pedagogiky i z vyučovacího předmětu nastupují do škol často učitelé, kteří předtím vykonávali jiné povolání. Autoři článku analyzovali 27 výzkumů z posledních několika let, které se soustředily na vnímanou podporu, setrvání na škole a profesní rozvoj těchto učitelů. Podle výsledků se ukazuje potřeba větší podpory na počátku učitelské kariéry než u vystudovaných učitelů, vyšší je i touha po uznání, která je schopna zvýšit kvantitu, kvalitu a profesní rozvoj začínajících učitelů, kteří v minulosti pracovali mimo oblast školství.

učitel ; nedostatek ; učitelské místo ; začínající učitel ; pomoc ; vnímání ; potřeba ; potřeba učitelů ; vzdělávací program ; uznání kvalifikace ; odborný rozvoj zaměstnanců ; analýza vědecké literatury ; nekvalifikovaný učitel

<http://katalog.npmk.cz/documents/520035>

9.

Pracovní aktivity vysokoškolských absolventov počas štúdia na vysokej škole / [Work activities of university graduates during their studies at the university] / Tomáš Filčák -- slo -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Academia : súčasnosť a perspektíva vysokých škôl -- ISSN 1335-5864 -- Roč. 31, č. 4 (2020), s. 4-21.

Prezentovány jsou výsledky výzkumu Uplatnění absolventů vysokých škol (Absolvent 2019), který probíhal v letech 2019-2020 na Slovensku. Informace se týkají práce absolventů během jejich studia na vysoké škole, frekvence vykonávaných pracovních aktivit, jak se tyto aktivity promítly do financování studijních a životních nákladů, jak hodnotí absolventi s odstupem času přínos vykonávané práce pro jejich kariéru a osobní rozvoj. Výzkum byl realizován Centrem vědecko-technických informací Slovenské republiky.

vysoká škola ; univerzita ; vysokoškolské studium ; student ; studentský život ; práce ; zaměstnání ; dočasná práce ; výsledek výzkumu ; finanční zdroje ; náklady ; náklady na vzdělání ; profesní dráha ; působení ; Slovensko ; 2019-2020

<http://katalog.npmk.cz/documents/519664>

10.

Prehľad významných zmien v prístupoch k vzdelávaniu rómskych detí a mládeže na Slovensku od neskorého stredoveku po súčasnosť / [Overview of significant changes in approaches to the education of Roma children and youth in Slovakia from the late Middle Ages to the present] / Elena Cinová -- slo -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Pedagogické rozhľady : odborný-metodický časopis -- ISSN 1335-0404 -- Roč. 30, č. 4 (2021), s. 24-27.

Autorka článku uvádí v přehledu, jaká byla edukační politika jednotlivých státních útvarů na území dnešního Slovenska vzhledem k romskému etniku (zahrnuje rozmezí let 1322 až 2019). Sleduje, jak se kočovný způsob života Romů odrážel na jejich vzdělávání. Upozorňuje na pojmy, jež se v současném slovenském školním prostředí doporučují v případě romského etnika používat.

školská politika ; Romové ; historické hledisko ; etnická menšina ; školní prostředí ; pojem ; dítě ; mládež ; Slovensko ; 1322-2019

<http://katalog.npmk.cz/documents/519934>

11.

The salemization of the US campus? : a liberal critique of identity politics (IP) / [Hony na čarodějnice na amerických vysokých školách? : liberální kritika identitární politiky] / Josette Baer – eng

In: Comenius : journal of Euro-American civilization -- ISSN 2333-4142 -- Roč. 8, č. 1 (2021), s. 89-107.

V posledních letech ve Spojených státech narostl tlak na vysoké školy ze strany studentů prosazujících hodnoty identitární politiky (obhajování postojů a nároků skupin vymezených etnicky, národnostně či sexuálně jako nezpochybnitelných práv omezovaných většinovou společností). Autorka popisuje východiska této ideologie, konkrétní i teoretické příklady,

a srovnává elementy skupinové psychologie k mentalitě amerických honů na čarodějnice v 17. století. Hovoří o totalitárním charakteru této tendence a klade si otázku, zda se evropské vysoké školy mohou obávat téhož procesu.

menšina ; vysoká škola ; student ; ekonomický faktor ; diskriminace ; násilí ; nezávislost učitele ; sexualita ; vysokoškolský pedagog ; ideologie ; etnické vztahy ; etnická skupina ; etnická menšina ; Spojené státy americké ; identitární politika ; politická korektnost ; transexualismus

<http://katalog.npmk.cz/documents/519889>

12.

Selbstreguliertes Lernen im Grundschulunterricht : wie lassen sich Selbstregulation und Metakognitionen fördern? / [Seberegulované učení na základních školách : jak podporovat seberegulaci a metakognici] / Stephan Wernke -- ger -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Grundschulunterricht Deutsch -- ISSN 1865-4975 -- Roč. 67, č. 2 (April) (2020), s. 4-9.

Jedním z nejdůležitějších cílů v prvních letech školní docházky je umožnit žákovi, aby „vzal učení do vlastních rukou“. Teoretický článek uvádí do problematiky seberegulovaného učení, vysvětluje, od jakého věku je možno tuto schopnost od dítěte vyžadovat, jaké psychologické předpoklady jsou pro ni nutné a jak ji co možná nejefektivněji rozvíjet.

základní škola ; žák ; usměrňování ; první stupeň ; věk ; pedagogická podpora ; schopnost ; dítě ; psychologie ; rozvíjení schopností ; poznávací schopnost ; autoregulace ; metakognice

<http://katalog.npmk.cz/documents/519775>

13.

Slovenskí študenti na českých vysokých školách / [Slovak students at Czech universities] / František Blanár -- slo -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Academia : súčasnosť a perspektíva vysokých škôl -- ISSN 1335-5864 -- Roč. 31, č. 2-3 (2020), s. 23-45.

Klesající počty studentů na slovenských vysokých školách ovlivňuje nejen vývoj demografické situace, ale také využívání možnosti studia na zahraničních vysokých školách. Studie je zaměřena na zmapování vývojových trendů, které souvisí s počty studujících Slováků na českých vysokých školách. Uvedena jsou statistická data od roku 2001 do roku 2019: vývoj počtu slovenských studentů na českých vysokých školách, počet studentů podle formy studia a podle studijních oborů či podíl slovenských studentů na celkovém počtu studentů v ČR.

vysoká škola ; univerzita ; vysokoškolské studium ; student ; zahraniční student ; zahraniční studium ; demografie ; směr ; počet studentů ; statistická data ; diferenciacie ; pohlaví ; forma výuky ; studijní obor ; Slovensko ; Česko ; 2001-2019

<http://katalog.npmk.cz/documents/519657>

14.

Univerzity za osvetu / [Universities for enlightenment] / Mária Čikešová -- slo -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Academia : súčasnosť a perspektíva vysokých škôl -- ISSN 1335-5864 -- Roč. 31, č. 1 (2020), s. 4-9.

Deklarace Universities for Enlightenment byla podepsána roku 2018 prezidenty rektorských konferencí Česka, Polska, Slovenska, Chorvatska, Srbska, Rakouska, Německa, Švýcarska a Itálie. Cílem deklaráce bylo založení platformy, která by rozvíjela principy akademické svobody a integrity výzkumu, institucionální autonomie, participačního řízení vysokých škol a veřejné zodpovědnosti za vysokoškolské vzdělávání. Příspěvek informuje o současné situaci v oblasti institucionální autonomie v zúčastněných státech.

univerzita ; vysoká škola ; vysokoškolské studium ; mezinárodní spolupráce ; řízení školství ; akademická svoboda ; výzkum ; nezávislost školy ; školská politika ; mezinárodní smlouva ; Česko ; Polsko ; Slovensko ; Chorvatsko ; Srbsko ; Rakousko ; SRN ; Švýcarsko ; Itálie ; 2018-

<http://katalog.npmk.cz/documents/519602>

15.

"Why didn't you tell me that before?" : engaging undergraduate students in feedback and feedforward within UK higher education / ["Proč jste mi to neřekli dříve?" : zapojení vysokoškolských studentů do procesu zpětné vazby a využití jejich předpokladů v rámci vysokoškolského vzdělávání ve Spojeném království] / Peter Wolstencroft, Leanne de Main -- eng -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Journal of further and higher education -- ISSN 0309-877X -- Roč. 45, č. 3-4 (April-May) (2021), s. 312-323.

Zatímco feedback (zpětná vazba) ve vysokoškolském studiu je obecně dobře prozkoumána, feedforward (využití předpokládaných výsledků) je poměrně nedávný přístup pro zlepšení studijních výsledků. Autoři zkoumají využití alternativní možnosti - zvukové zpětné vazby. Písemné komentáře považovali studenti za obecné a postrádající smysl. Díky použití metody založené na zvuku, kdy si vyslechli komentáře i závěrečnou známku, měli studenti pocit, že do procesu známkování bylo vloženo více pozornosti, a že komentáře byly přizpůsobeny konkrétním studentům. Využití audio komunikace může zvýšit nejen počet studentů, kteří získají užitečnou zpětnou vazbu, ale také zájem studentů o konstruktivní rady pedagogů.

vysoká škola ; student ; hodnocení studenta ; postoj studenta ; vysokoškolský pedagog ; postoj učitele ; studijní metoda ; sociální interakce ; vztah učitel-žák ; pedagogická komunikace ; zpětná vazba ; verbální interakce ; komunikační schopnost ; zvukový dokument ; Velká Británie ; studijní výsledky

<http://katalog.npmk.cz/documents/519570>